

Hyperplázie dásní u akutní myeloidní leukémie

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.
Dětská klinika LF UP a FN, Olomouc

Pediatr. pro Praxi 2009; 10(2): 125

Akutní myeloidní leukémie (AML) je agresivní nádorové onemocnění krvetvorby, které je v čase diagnózy charakteristické masivní dřeňovou infiltrací. Myelo-monoblastická a monoblastická forma AML (M4 a M5 podle FAB klasifikace) se může prezentovat i tvorbou mimodřeňových leukemických infiltrátů na mnoha místech těla, včetně zduření dásní a poškození sliznic a kůže.

Prezentujeme 8letého chlapce s desetidení anamnézou subfebrilií, progredující únavou, bledostí, nechutenstvím a výrazným otokem dásní (obrázek). Když se na tvrdém patře, kůži a horních končetinách objevily četné petechie a sufúze a v krevním obraze byla zachycena výrazná leukocytóza (165 Giga/l) kombinovaná s výraznou trombocytopenií a anemií, byl paci-

ent přeložen na onkohematologické oddělení DK v Olomouci. Zde byla stanovena diagnóza AML s přítomností Auerových tyčí, imunofenotypickou klasifikací se nedala jednoznačně odlišit M1 a M4 varianta. Cytogenetické vyšetření potvrdilo t (6; 11) (q 27; q 23) s přestavbou MLL/AF6. Kromě leukemické infiltrace gingivy byla iniciálně diagnostikována i infiltrace mozkomíšního moku. Léčba protokolem AML BFM-98 vedla jen k přechodné redukci blastů kostní dřeně. Protokol AML BFM REZ 2001 navodil kompletní remisi (včetně regrese hyperplastické gingivy) a následná alogenní transplantace kmenových buněk od nepříbuzenského dárce vedla ke dlouhodobé remisi (dnes 6 let od diagnózy).

Gingivální hyperplázie, která je zapříčiněna infiltrací leukemickými blasty, je nejčastěji pozo-

rována u AML-M5 (67%), AML-M4 (19%) a AML-M1 a M2 (4%). Je charakterizována postupným zduřením interdentalních papil a přilehlé gingivy. U pokročilých forem můžeme pozorovat až překrytí korunek zubů. Dásně jsou bledě červené až tmavě purpurové, houbovité a oteklé. Na sliznici můžeme pozorovat hemoragie, ulcerace i zánětlivé změny. Pacienti někdy udávají i odontalgii. Při histologickém vyšetření vykazují blastické buňky hojnou mitotickou aktivitu.

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.
Dětská klinika LF UP a FN
Puškinova 5, 775 20 Olomouc
mihalv@fnol.cz

